

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

22 JUIN 1973.

PROJET DE LOI

augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'année budgétaire 1972 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux années budgétaires 1971 et antérieures.

PROJET DE LOI

augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'année budgétaire 1972 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux années budgétaires 1971 et antérieures au budget de l'Education nationale — régime français.

PROJET DE LOI

augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'année budgétaire 1972 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux années budgétaires 1971 et antérieures au budget de l'Education nationale — régime néerlandais.

PROJET DE LOI

augmentant et réduisant certains crédits d'engagement et d'ordonnancement ouverts au titre du budget extraordinaire pour l'année budgétaire 1972.

Voir :

- 576 (1972-1973) :
— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
577 (1972-1973) :
— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
578 (1972-1973) :
— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
579 (1972-1973) :
— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

22 JUNI 1973.

WETSONTWERP

houdende verhoging en vermindering van sommige voor het begrotingsjaar 1972 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1971 en de vorige begrotingsjaren.

WETSONTWERP

houdende verhoging en vermindering van sommige voor het begrotingsjaar 1972 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1971 en de vorige begrotingsjaren op de begroting van Nationale Opvoeding — Franstalig regime.

WETSONTWERP

houdende verhoging en vermindering van sommige voor het begrotingsjaar 1972 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1971 en de vorige begrotingsjaren op de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime.

WETSONTWERP

houdende verhoging en vermindering van sommige vastleggings- en ordonnanceringskredieten die als buitengewone begroting voor het begrotingsjaar 1972 werden uitgetrokken.

Zie :

- 576 (1972-1973) :
— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
577 (1972-1973) :
— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
578 (1972-1973) :
— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
579 (1972-1973) :
— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. DESMARETS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Secrétaire d'Etat au Budget a fait l'exposé suivant :

I. — Les ajustements budgétaires relatifs à l'année 1972 ont été déposés sous forme de quatre documents : trois d'entre eux concernaient le budget ordinaire tandis que le dernier était relatif aux crédits extraordinaires. En effet, il s'est révélé nécessaire de dissocier l'Education nationale française et néerlandaise du document global consacré aux ajustements ordinaires, compte tenu de la présentation utilisée en 1972 pour le budget de ce département, c'est-à-dire l'utilisation de deux colonnes : la première contenant les crédits dits « intangibles » dont le vote est réservé au Parlement, la seconde reprenant les crédits « tangibles » dont l'affectation est réglée, selon le cas, par l'un ou par l'autre Conseil culturel. Par analogie avec les budgets en cause, deux feuillets séparés ont été déposés pour l'Education nationale française et pour l'Education nationale néerlandaise. Ces feuillets, sous un volet A, contiennent les ajustements aux crédits « intangibles » tandis que le volet B sert de projet de décret et reprend les ajustements aux crédits culturels, dit « crédits tangibles » ; le montant global de ceux-ci est contenu dans la dotation supplémentaire attribuée par le feuillet global aux deux Conseils culturels dans le budget des Dotations culturelles.

II. — Le budget ordinaire de 1972 voté par le Parlement s'élevait à 367,5 milliards.

Le présent feuillet d'ajustement, initialement déposé, comportait des majorations de 10,7 milliards partiellement contrebalancées par des réductions de 6,5 milliards, ce qui donnait une majoration nette de 4,2 milliards pour l'année courante. Les ajustements pour les années antérieures s'élevaient, pour leur part, à 3,5 milliards.

A ces documents de base sont venus s'ajouter divers amendements. A l'heure actuelle, les majorations atteignent 15,5 milliards contre 6,5 milliards pour les réductions, ce qui représente une majoration nette de presque 9 milliards pour l'année courante, tandis que les modifications très légères intervenues pour les années antérieures majoraient de 16 millions les 3,5 milliards déjà cités ci-avant.

Cette majoration importante résulte, d'une part, de l'inscription d'un supplément de 4,4 milliards au crédit pro-

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DESMARETS.

DAMES EN HEREN,

De Staatssecretaris voor Begroting heeft volgende uiteenzetting gegeven :

I. — Voor de begrotingsaanpassingen voor 1972 werden vier stukken ingediend : drie ervan betreffen de gewone begroting, het vijfde de buitengewone kredieten. Het bleek immers nodig Nationale Opvoeding (Fransstalig en Nederlandstalig stelsel) uit het globale begrotingsstuk betreffende de gewone aanpassingen te lichten, gelet op de in 1972 voor de begroting van dit departement gebruikte vorm, nl. twee kolommen, één met de zogeheten « anaantastbare kredieten » die door het Parlement moeten worden goedgekeurd en de andere met de « aantastbare » kredieten waarvan de bestemming, naar gelang van het geval, door de ene of de andere Cultuuraad wordt geregeld. Naar analogie van de betrokken begrotingen werden voor Nationale Opvoeding-Fransstalig stelsel en voor Nationale Opvoeding-Nederlandstalig stelsel twee afzonderlijke bijbladen ingediend. In deze bijbladen komen in luik A de aanpassingen voor van de « onaanastbare » kredieten, terwijl luik B tot ontwerp van decreet dient en de aanpassingen aan de culturele kredieten — die als « aantastbare kredieten » worden bestempeld — omvat; het totale bedrag ervan komt voor in de bijkomende dotatie die het globale bijblad aan de twee Cultuurraden toekent in de begroting van de culturele dotaties.

II. — De door het Parlement goedgekeurde gewone begroting voor 1972 bedroeg 367,5 miljard.

De onderhavige aanpassingskredieten voorzagen oorspronkelijk in 10,7 miljard meer, die gedeeltelijk gecompenseerd werden door 6,5 miljard aan verminderingen, wat een netto-verhoging met 4,2 miljard voor het lopende jaar opleverde. De aanpassingen voor de voorgaande jaren hadden anderszits betrekking op een bedrag van 3,5 miljard.

Bij de oorspronkelijke voorstellen kwamen verscheidene amendementen. Thans bedragen de verhogingen 15,5 miljard tegen 6,5 miljard verminderingen, wat een netto-verhoging met ongeveer 9 miljard voor het lopende jaar is, terwijl enkele zeer kleine wijzigingen betreffende de vorige jaren het voormelde bedrag van 3,5 miljard met 16 miljoen verhogen.

Deze aanzienlijke verhoging is het gevolg enerzijds van de uittrekking van een bijkrediet van 4,4 miljard op het op

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Dequae.

A. — Membres : MM. Bertrand (Alfred), d'Alcantara, De Keersmaecker, Dequae, Desmarets, De Vids, Michel, Parisis. — MM. Boeykens, Cools (André), Dehousse, Deruelles, Detiège, Mangelschots, Scockaert. — MM. Damseaux, Rolin Jaquemyns, Sprockeels, Verberckmoes. — MM. Defosset, Gol. — MM. Geerinck, Van der Elst.

B. — Suppléants : MM. Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — MM. Gondry, Tibbaut, Van Daele, Vanijlen. — MM. Poswick, Waltniel. — M. Persoons. — M. Olaerts.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. — Leden : de heren Bertrand (Alfred), d'Alcantara, De Keersmaecker, Dequae, Desmarets, De Vids, Michel, Parisis. — de heren Boeykens, Cools (André), Dehousse, Deruelles, Detiège, Mangelschots, Scockaert. — de heren Damseaux, Rolin Jaquemyns, Sprockeels, Verberckmoes. — de heren Defosset, Gol. — de heren Geerinck, Van der Elst.

B. — Plaatsvervangers : de heren Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — de heren Gondry, Tibbaut, Van Daele, Vanijlen. — de heren Poswick, Waltniel. — de heer Persoons. — de heer Olaerts.

visionnel inscrit au budget du Ministère des Finances pour couvrir les charges afférentes à la programmation sociale en 1972 et de plus de 300 millions aux deux feuillets de l'Education nationale pour couvrir la programmation sociale de l'enseignement supérieur. Le rapport de la Commission des Finances du Sénat, commente et donne tous les éclaircissements souhaitables au sujet du contenu de ces suppléments.

Pour le surplus, dans le document de base proprement dit figurent, notamment, la réduction de 2,5 milliards du budget de la Dette publique, d'une part, et d'autre part, les majorations de 1,9 milliard aux Affaires économiques pour l'industrie charbonnière, de 1,4 milliard aux Communications pour les diverses sociétés de transport et de 1,2 milliard à l'Emploi, principalement pour les allocations de chômage.

Quant aux ajustements de l'Education nationale, ils totalisent pour les deux secteurs réunis une majoration nette de 2,7 milliards pour l'année courante et de 1,8 milliard pour les années antérieures.

Une synthèse chiffrée et détaillée de tous ces ajustements figure dans les exposés des motifs des trois documents considérés.

III. — Le document consacré aux ajustements extraordinaires (n° 579/1) contient également des modifications de crédits assez importantes : les crédits d'engagement initialement adoptés de 38,2 milliards passent en effet à 41,6 milliards par le jeu des majorations de 4,2 milliards et de réductions de 0,7 milliard, tandis que les crédits d'ordonnancement de 67,4 milliards sont portés à 69,2 milliards sous l'effet de majorations de 3,5 milliards partiellement compensées par des réductions de 1,7 milliard.

Cet ajustement a, dans une très large mesure, été influencé par les crédits destinés à l'exécution des programmes complémentaires d'investissements décidés dans le cadre de la relance de la conjoncture. L'impact de ceux-ci sur les ajustements représente 2,5 milliards en crédits d'engagement et 1,5 milliard en crédits d'ordonnancement et concerne les départements de la Santé publique, de l'Agriculture, des Communications ainsi que la Défense nationale. En effet, pour le secteur des Travaux publics et les deux Cultures, compte tenu du retard intervenu dans le dépôt des budgets, il a été possible d'insérer directement dans les documents de base les suppléments accordés : 3 milliards pour les Travaux publics et deux fois 27,5 millions pour les deux Cultures.

Si on retranche du feuillet d'ajustement les modifications précitées, la majoration nette est de 1,6 milliard en crédits d'engagement et de 300 millions pour les crédits d'ordonnancement qui comprend notamment une augmentation pour les crédits de 920 millions en engagement et 340 millions en ordonnancement pour l'achat de canons « chasseurs de chars » à la Défense nationale, de 500 millions en engagement et ordonnancement aux Travaux publics pour les travaux exécutés sur le territoire néerlandais; une majoration de 337 millions aux Communications pour l'adaptation des indemnités de normalisation à la Société nationale des Chemins de fer belges — s'ajoutant d'ailleurs au programme conjoncturel spécial de 659 millions pour former une masse totale de près d'un milliard — mais, par contre, une réduction de 700 millions sur les travaux du métro à Bruxelles.

Comme pour les trois documents relatifs au budget ordinaire, une synthèse détaillée des ajustements extraordinaires est donnée dans l'exposé des motifs de ce projet de loi.

de begroting van het Ministerie van Financiën uitgetrokken provisioneel krediet met het oog op de lasten van de sociale programmatie in 1972 en van meer dan 300 miljoen op de twee bijbladen van Nationale Opvoeding voor de sociale programmatie in het hoger onderwijs. In het verslag van de Senaatscommissie voor de Financiën vinden wij commentaar en alle gewenste toelichting i.v.m. wat die bijkredieten inhouden.

In het eigenlijke basisstuk komen met name voor : enerzijds de vermindering van de Rijksschuldbegroting met 2,5 miljard en anderzijds de verhoging van de begroting van Economische Zaken voor de steenkolenindustrie met 1,9 miljard, van de begroting van Verkeerswezen, voor de diverse vervoermaatschappijen, met 1,4 miljard, en van de begroting van Tewerkstelling — hoofdzakelijk voor de werkloosheidsuitkeringen — met 1,2 miljard.

In verband met de aanpassingen voor Nationale Opvoeding constateert men voor beide sectoren samen een nettoverhoging met 2,7 miljard voor het lopende jaar en met 1,8 miljard voor de vorige jaren.

Een met cijfers gestaafde en gedetailleerde synthese van die aanpassingen komt voor in de memories van toelichting van de drie genoemde stukken.

III. — Het stuk dat gewijd is aan de aanpassingen van de buitengewone uitgaven (n° 579/1) bevat eveneens vrij belangrijke kredietwijzigingen : de oorspronkelijk aangenomen vastleggingskredieten die 38,2 miljard beliepen zijn gestegen tot 41,6 miljard ingevolge het verschil tussen een verhoging ten belope van 4,2 miljard en een vermindering met 0,7 miljard, terwijl de ordonnanceringskredieten, die 67,4 miljard bedroegen, op 69,2 miljard gebracht worden ingevolge een verhoging met 3,5 miljard, welke gedeeltelijk gecompenseerd wordt door een vermindering met 1,7 miljard.

Deze aanpassing werd in een zeer ruime mate beïnvloed door de kredieten die bestemd zijn voor de uitvoering van de bijkomende investeringsprogramma's waartoe in het raam van de conjunctuuropleving besloten werd. Het aandeel van deze programma's in de aanpassingen bedraagt 2,5 miljard aan vastleggingskredieten en 1,5 miljard aan ordonnanceringskredieten. Daarbij zijn betrokken de departementen van Volksgezondheid, Landbouw, Verkeerswezen en Landsverdediging. Ingevolge de laattijdige indiening van de begrotingen van Openbare Werken en de beide Culturen konden de toegekende bijkredieten, nl. 3 miljard voor Openbare Werken en tweemaal 27,5 miljoen voor de culturele begrotingen, rechtstreeks in de basisdocumenten opgenomen worden.

Indien de voormelde wijzigingen van de aanpassingskredieten worden afgetrokken, bedraagt de nettostijging 1,6 miljard voor de vastleggingskredieten en 300 miljoen voor de ordonnanceringskredieten. Die stijging omvat met name een vermeerdering met 920 miljoen aan vastleggingen en 340 miljoen aan ordonnanceringen voor de aankoop van anti-tankkanonnen door Landsverdediging, 500 miljoen aan vastleggingen en ordonnanceringen voor werken die op Nederlands grondgebied worden uitgevoerd door Openbare Werken, 337 miljoen voor Verkeerswezen om de normalisatievergoedingen bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen aan te passen. Dit laatste programma moet trouwens bij het speciale conjunctuurprogramma van 659 miljoen worden gevoegd, zodat het totaal bijna een miljard bedraagt; doch er is een vermindering met 700 miljoen voor de metrowerken te Brussel.

Zoals voor de drie documenten betreffende de gewone begroting wordt in de memorie van toelichting bij dit wetsontwerp een gedetailleerde synthese van de buitengewone aanpassingen gegeven.

Discussion.

La Commission s'est en majeure partie occupée des crédits supplémentaires relatifs au département de l'Éducation nationale et de la façon de présenter et d'examiner le feuillet d'ajustement.

1. *Éducation nationale.*

La majoration nette du budget ordinaire pour les années 1972 et antérieures est d'environ 12,5 milliards. Le département de l'Éducation nationale intervient pour plus de 4,5 milliards dans ce montant. Selon le Secrétaire d'État, cela résulterait en majeure partie d'erreurs dans l'évaluation des charges de personnel, tant pour les rémunérations que pour l'application de la programmation sociale. Cette évaluation est en effet rendue très difficile en raison de dispositions dérogatoires dont bénéficie l'Éducation nationale.

Il est évident qu'il ne s'agit pas là d'une situation nouvelle, mais c'est bien la première fois que le Gouvernement a joint aux crédits supplémentaires les dépenses liquidées. Il était de tradition de les faire passer dans la loi des comptes qui n'est examinée au Parlement que plusieurs années après le feuillet. Les dépenses concernant une même année budgétaire étant réparties entre deux documents, l'impact sur les esprits était singulièrement amorti.

La commission s'est, à juste titre, émue du montant des crédits supplémentaires sollicités par l'Éducation nationale et surtout des raisons qui amènent ce département à ce dépassement budgétaire.

La commission désire faire toute la clarté sur cette situation mais afin de ne pas retarder le vote du feuillet elle a chargé sa sous-commission d'examiner avec la Cour des comptes et les Ministres intéressés les causes des sous-estimations budgétaires à l'Éducation nationale.

La sous-commission s'est réunie une première fois le mercredi 20 juin 1973.

* * *

En ce qui concerne les dépenses extraordinaires, les crédits d'engagement et d'ordonnancement relatifs à l'Éducation nationale qui figurent à l'article 2 (Doc n° 579/1) ont été utilisés pour l'enseignement spécial de l'État. Un effort parallèle a été fait en faveur de l'enseignement spécial libre; ces crédits figurent au feuillet du budget ordinaire.

2. *Présentation du feuillet.*

Le Gouvernement avait suggéré de présenter à partir de 1974, un feuillet par budget et non plus, comme il était de tradition, sous forme de document global.

La commission n'a pu marquer son accord à cet égard, estimant au contraire que le feuillet devrait être examiné en même temps que le budget des Voies et Moyens par la Commission du Budget de la Chambre, ces deux pièces maîtresses de la politique budgétaire de l'État faisant un tout organique. Il est clair que l'application de l'autorisation de prélever des recettes par les Voies et Moyens doit tenir compte également des ajustements opérés sur les années budgétaires antérieures. D'ailleurs, les présidents des commissions permanentes étant membres de la Commission du Budget, un large examen du feuillet serait garanti.

Bespreking.

De commissie heeft vooral aandacht besteed aan de bijkredieten voor het Departement van Nationale Opvoeding en aan de manier waarop het bijblad wordt voorgesteld en besproken.

1. *Nationale opvoeding.*

De nettoverhoging van de gewone begroting voor 1972 en de vorige jaren bedraagt ongeveer 12,5 miljard. Daarvan gaat meer dan 4,5 miljard naar het Departement van Nationale Opvoeding. Volgens de Staatssecretaris zou dit voor het grootste deel het gevolg zijn van verkeerde ramingen van de personeelslasten, zowel in verband met de bezoldigingen als met de toepassing van de sociale programmatie. Die raming wordt immers erg bemoeilijkt doordat voor Nationale Opvoeding afwijkende bepalingen gelden.

Het is duidelijk dat dit geen nieuwe toestand is, doch het is wel de eerste keer dat de Regering de uitbetaalde uitgaven aan de bijkredieten heeft toegevoegd. Het was een traditie ze op te nemen in de rekenwet, die maar enkele jaren na het bijblad voor het Parlement komt. Aangezien de uitgaven betreffende een zelfde begrotingsjaar over twee stukken waren verdeeld, werd de psychologische weerslag ervan heel wat afgezwakt.

De commissie werd terecht enigszins verontrust door het bedrag van de door Nationale Opvoeding gevraagde bijkredieten en vooral door de redenen van die begrotingsoverschrijding in dit departement.

De commissie wenst volledige klaarheid te scheppen in die toestand, maar om de goedkeuring van de bijkredieten niet te doen uitstellen, heeft zij haar subcommissie gelast samen met het Rekenhof en de betrokken Ministers de oorzaken van de onderschattingen op de begroting van Nationale Opvoeding te onderzoeken.

De subcommissie is een eerste maal bijeengekomen op woensdag 20 juni 1973.

* * *

In verband met de buitengewone uitgaven werden de bij artikel 2 (Stuk n° 579/1) vermelde vastleggings- en ordonnanceringskredieten voor Nationale Opvoeding aangewend ten behoeve van het buitengewoon onderwijs van het Rijk. Een gelijklopende inspanning werd gedaan ten voordele van het vrij buitengewoon onderwijs; deze kredieten komen voor in het bijblad van de gewone begroting.

2. *Vorm van het bijblad.*

De Regering had gesuggereerd vanaf 1974 één bijblad per begroting in te dienen en niet meer, zoals gewoonlijk, één globaal document.

De commissie stemt daar niet mee in: zij meent integendeel dat het bijblad terzelfder tijd als de Rijksmiddelenbegroting door de Commissie voor de Begroting van de Kamer behandeld zou moeten worden, daar deze beide hoofdbestanddelen van het begrotingsbeleid van de Staat een organiek geheel vormen. Het is duidelijk dat bij de toepassing van de machtiging om ontvangsten op de Rijksmiddelen te heffen ook rekening moet worden gehouden met op de vroegere begrotingsjaren verrichte aanpassingen. Het feit dat de voorzitters van de vaste commissies lid zijn van de Commissie voor de Begroting zou trouwens een waarborg zijn voor een uitvoerige gedachtenwisseling over de bijkredieten.

La commission a suggéré qu'ultérieurement, lors de l'examen des demandes de crédits supplémentaires, chaque ministre intéressé puisse être entendu par elle, ceci de manière à ce que chaque ministre prenne la responsabilité politique des demandes introduites. Une procédure semblable serait valable éventuellement en séance publique.

* * *

Les articles ainsi que l'ensemble des projets ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. DESMARETS.

Le Président,

De commissie stelt voor dat later, bij de behandeling van de aanvragen om bijkredieten, elke betrokken Minister door haar kan worden gehoord, zodat hij de politieke verantwoordelijkheid voor de ingediende aanvragen op zich neemt. Een dergelijke procedure zou eventueel in openbare zitting aanvaardbaar zijn.

* * *

De artikelen en het geheel van de ontwerpen worden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

A. DEQUAE.

ANNEXE.

BIJLAGE.

Situation du feuillet ordinaire 1972
amendé.Toestand van de gewone bijkredieten voor 1972,
zoals zij gewijzigd werden.

	+	—	+ / —	Antérieurs — Vroegere jaren	
Doc. Sénat :					Stuk van de Senaat :
6.I — Global (sauf les 2 Ed. Nat.) ...	12 465 951 000	6 193 737 000 (1) — 2 800 000	+ 6 272 214 000 (1) + 2 800 000	1 712 392 080	6.I — Globaal (behalve de 2 Nat. Opvoeding.
6.II — Ed. Nationale - régime français	1 165 710 000	123 713 000	+ 1 041 997 000	1 201 703 369	6.II — Nat. Opvoeding - Franstalig régime.
6.III — Ed. Nationale - régime néer- landais	1 491 499 000	157 028 000	+ 1 334 471 000	643 510 966	6.III — Nat. Opvoeding - Neder- landstalig régime.
Totaux	15 123 160 000	6 471 678 000	+ 8 651 482 000	3 557 606 415	Totalen.
Amendt. Education nationale - ré- gime français	182 631 000	— 973 000	183 604 000	—	Amendement Nationale Opvoeding - Franstalig régime.
Amendt. Education nationale - ré- gime néerlandais	153 866 000	—	153 866 000	1 286 847	Amendement Nationale Opvoeding - Nederlandstalig régime.
Totaux	15 459 657 000	6 470 705 000	+ 8 988 952 000	3 558 893 262	Totalen.

(1) Rectification intervenue fin mai au Greffe du Sénat.

(1) Verbetering eind mei ter Griffie van de Senaat.